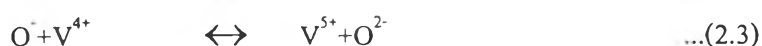
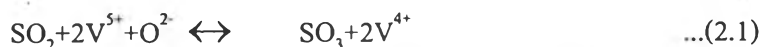

บทที่ 2

ผลงานวิจัยในอดีต

Regner A. and Simecek A.(1968) อ้างถึงใน Rase H.F.(1990)

เสนอกกลไกการเกิดปฏิกิริยาออกซิเดชันของก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์บนตัวเร่งปฏิกิริยา V_2O_5 บนโครงสร้างชนิดคอลลูมินา มีกลไก คือ ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ เกิดปฏิกิริยาออกซิเดชันกับก๊าซออกซิเจน จาก V_2O_5 ก่อนแล้ว ก๊าซออกซิเจนจากอากาศจะเข้าแทนที่บน V_2O_5 ตาม สมการ

และปฏิกิริยาในสมการ 2.2 เป็นขั้นตอนที่อัตราเร็วปฏิกิริยาช้าที่สุด เป็นขั้นตอนกำหนดอัตราเร็วปฏิกิริยารวม ส่วนสมการ 2.1 และ 2.3 อยู่ในภาวะสมดุลปฏิกิริยา สามารถแสดงสมการอัตราเร็วปฏิกิริยา สมการ 2.2 ได้ตั้ง

$$(-r_{SO_2}) = k_2 \left[(C_{V^{4+}})^2 (P_{O_2}) \frac{(C_{V^{5+}})^2 (C_{O^{2-}})^2}{K_2} \right] \quad \dots(2.4)$$

และค่าคงที่สมดุลปฏิกิริยาสมการ 2.1 และ 2.3 ได้ตั้ง

$$K_1 = \frac{P_{SO_3} (C_{V^{4+}})^2}{P_{SO_2} (C_{V^{5+}})^2 (C_{O^{2-}})} = \frac{K_M}{C_{O^{2-}}} \quad \dots(2.5)$$

$$K_3 = \frac{(C_{V^{5+}})(C_{O^{2-}})}{(C_{O \cdot})(C_{V^{4+}})} \quad \dots(2.6)$$

แทนค่าจาก สมการ 2.5 และ 2.6 ในสมการ 2.4 ได้เป็น

$$\hat{r}_{SO_2} = k_2 C_{V_1} \frac{K_M P_{SO_2}}{[P_{SO_3}^{1/2} + (K_M P_{SO_2})^{1/2}]^2} \left[P_{O_2} - \left(\frac{P_{SO_3}}{K P_{SO_2}} \right)^2 \right] \quad \dots(2.7)$$

โดย C_{V_1} คือ ความเข้มข้นของ vanadium บนตัวเร่งปฏิกิริยา

$$K \text{ คือ } \frac{P_{SO_3}}{P_{SO_2} P_{O_2}^{1/2}}$$

Kadlec et al.(1972) อ้างถึงใน Rase H.F.(1977)

ด้วยสมการอัตราเร็วปฏิกิริยาออกซิเดชันของก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์บนตัวเร่งปฏิกิริยา V_2O_5 ก่อนข้างยุ่งยากในการนำไปประยุกต์ใช้ Kadlec และคณะจึงได้พัฒนาพจน์ Effectiveness Factor ร่วมกับ สมการอัตราเร็วปฏิกิริยา ได้ดัง

$$\hat{r}_{SO_2} = k_p \left(P_{SO_2} P_{O_2}^{1/2} - \frac{P_{SO_3}}{K_p} \right) \quad \dots(2.8)$$

ส่วนการพัฒนาพจน์ Effectiveness Factor หาได้จาก

Thiele's modulus(h_s)

$$h_s = \frac{d_p^2 \nu_0 (T_p / 273.16K)(101,325kPa / P) k_p}{4V_g D_{eff,SO_2}} \quad \dots(2.9)$$

Effectiveness factor(η)

$$\eta = \frac{h_s + C}{A h_s + B} \text{ for } 3 < h_s < 400$$

$$A=8.52518$$

$$B=539.706$$

$$C=503.004$$

$$\eta = A(h_s)^B \text{ for } h_s \geq 400$$

$$A=3.8299$$

$$B=-0.46784$$

Gardini L. et al.(1985)

พัฒนาวิธีการหาผลคำตอบของแบบจำลองเครื่องปฏิกรณ์แบบแพค(fixed bed reactor) เชิงพลวัต (transient) ด้วยวิธีการ method of line โดยในการประมาณด้านระยะทาง จะแทนแต่ละช่วงด้วยวิธีของ orthogonal collocation on finite elements

โดยในแบบจำลองได้พิจารณาทั้งความต่างด้านความเข้มข้นและด้านอุณหภูมิ (conc. and temperature gradient) ในแนวแกนของเครื่องปฏิกรณ์ และความต่างด้านความเข้มข้น ในแนวรัศมีของเม็ดตัวเร่งปฏิกิริยา

การใช้วิธีการ method of line โดย step ด้านระยะทาง ด้วยวิธีของ orthogonal collocation on finite elements จะแปลง PDE ให้อยู่ในรูปของระบบของ ODE ร่วมกับสมการทางพีชคณิต ซึ่งจะทำให้สะดวกขึ้นในการหาผลเฉลย

Pellegrini L. et al. (1989)

เสนอการจำลองแบบเครื่องปฏิกรณ์ด้วยแบบจำลองชนิด plug flow โดยพิจารณาให้เครื่องปฏิกรณ์เป็น well stirred cell ต่อๆกันไปในแนวแกนเครื่องปฏิกรณ์ ผลการจำลองของแบบจำลองให้ผลเป็นที่น่าพอใจ เมื่อนำไปทำนายในช่วงพลวัต จุดสำคัญอยู่ที่การเลือกจำนวน cell ที่ใช้ในแบบจำลองให้เหมาะสม ซึ่งถ้าใช้ในช่วงพลวัตต้องใช้จำนวน cell มากกว่าในช่วงภาวะคงตัว

ลักษณะเด่นของแบบจำลองคือเป็นลักษณะง่ายๆ สามารถเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้เร็ว นอกจากนี้ในงานวิจัย ยังเปรียบเทียบผลการทำนายโดยใช้แบบจำลองกับผลการทดลอง ของระบบที่ประกอบด้วยชั้นตัวเร่งปฏิกิริยาและเครื่องแลกเปลี่ยนความร้อน

Snyder J.D. and Subramaniam B.(1993)

ได้นำแบบจำลองชนิด one-dimensional heterogenous ร่วมกับ สมการอัตราการเกิดปฏิกิริยาแบบภาวะคงตัว (steady) ของ SO₂ oxidation เพื่อศึกษาผลกระทบของตัวแปรต่างๆ ที่มีผลต่อการทำงานของเครื่องปฏิกรณ์แบบแพคที่ใช้การสลับทิศทางการป้อน

โดยการศึกษาพยายามหลีกเลี่ยงการทำงานในช่วงอัตราการเกิดปฏิกิริยารวมถูกจำกัดด้วยอัตราการแพร่ จึงใช้อัตราการป้อนสูงถึง 0.5-0.8 m/s, ความเข้มข้นก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ต่ำประมาณ 2 % และขนาดตัวเร่งปฏิกิริยาเล็กเพียง 0.6 cm

ผลการศึกษาแสดงว่า ในช่วงอุณหภูมิต่ำ การทำงานของเครื่องปฏิกรณ์จะเป็นแบบ อัตราการเกิดปฏิกิริยารวมถูกจำกัดด้วยอัตราเร็วของปฏิกิริยา แต่ในช่วงอุณหภูมิสูง การทำงานของเครื่องปฏิกรณ์จะเป็นแบบ อัตราการเกิดปฏิกิริยารวมถูกจำกัดด้วยค่าคงที่สมดุลปฏิกิริยา